

Tarpvalstybinis šeimos taikinamasis tarpininkavimas - Lenkija

Tarpininkavimo procedūros šeimos, santuokos nutraukimo ir separacijos bylose

Tarpininkavimas yra savanoriško, konfidencialaus ginčo sprendimo forma, kai konflikto arba ginčo šalys stengiasi susitarti pačios, padedamos neutralaus ir nešališko tarpininko. Tai, kokie dalykai aptariami per tarpininkavimo procedūrą, priklauso nuo dalyvių. Dalykai, dėl kurių reikia susitarti, gali būti susiję su sutuoktinių taikinimu, separacijos sąlygų nustatymu, naudojimosi tėvystės teisėmis formomis, bendravimu su vaikais, šeimos poreikių tenkinimu, vaiko išlaikymu ir parama vaikui, taip pat su turtais ir būsto klausimais. Tarpininkaujant sudarytame susitarime dėl ginčo sprendimo taip pat gali būti aptartas paso išdavimas, pasirinktas vaiko švietimas, ryšiai su tolimesniais šeimos nariais ir (arba) vaiko turto valdymas.

Tarpininkavimo nauda

- Tarpininkavimas padeda sušvelninti neigiamas emocijas, suprasti savo pačių ir kitų poreikius ir taip mažinti dėl konflikto atsiradusią psichologinę naštą.

Kaip byla perduodama spręsti tarpininkavimo būdu?

- Tarpininkavimas gali būti vykdomas prieš iškeliant bylą teisme arba prasidėjus teismo procesui, teismo sprendimu.
- Bet kuriuo atveju, su tarpininkavimu turi sutikti abi šalys.
- Kiekviena šalis gali prašyti tarpininkavimo bet kuriuo teismo proceso etapu.

Kas priima sprendimą dėl tarpininko pasirinkimo?

- Tarpininką šalys pasirenka drauge arba tarpininką paskiria teismas, pirmiausia iš asmenų, įtrauktų į nuolatinių tarpininkų sąrašą.

Kiek trunka tarpininkavimas?

- Teismo sprendimu pradėta tarpininkavimo procedūra neturėtų trukti ilgiau negu tris mėnesius, bet, jei pateikiamas bendras prašymas ar yra kita pagrįsta priežastis, gali būti pratęsta, jei taip ginčą išspręsti lengviau.

Tarpininkavimo eiga

- Gavęs teismo sprendimą, tarpininkas susisieks su šalimis, kad galėtų paskirti susitikimo datą ir vietą.
- Tarpininkas paaiškina tarpininkavimo procedūros taisykles ir eigą ir klausia šalių, ar jos sutinka su tarpininkavimu.
- Tarpininkavimas yra šalių diskusija dalyvaujant tarpininkui. Individualūs tarpininko ir bet kurios iš šalių susitikimai taip pat gali būti rengiami.
- Šalys gali nuspręsti nedalyvauti tarpininkavimo procedūroje.
- Tarpininkavimas yra konfidencialus. Tarpininkas negali atskleisti tarpininkavimo duomenų trečiosioms šalims. Tarpininkavimo protokole nerašomi jokie sprendimai ar šalių pozicijos.
- Tarpininkas negali liudyti faktų, kuriuos sužinojo vykdydamas tarpininkavimo procedūrą, nebent šalys atleidžia jį nuo pareigos saugoti paslaptį.

Kokie galimi tarpininkavimo rezultatai?

- Tarpininkavimas gali baigtis abiem šalims priimtinu ir abiejų šalių pasirašytu susitarimu dėl ginčo sprendimo.
- Santuokos nutraukimo arba separacijos bylose tarpininkavimas gali baigtis sutuoktinių susitaikymu ir (arba) susitarimu arba abiem priimtinių teisinių pozicijų suformulavimu. Tai yra pagrindas bylai išspręsti teisme.
- Tarpininkas pateikia šalims protokolo kopiją.
- Tarpininkas pateikia teismui protokolą ir visus sudarytus susitarimus dėl ginčo sprendimo.
- Teismo patvirtintas tarpininkaujant sudarytas susitarimas dėl ginčo sprendimo turi teisinę teismo susitarimo galią, juo užbaigiamas teismo procesas.
- Teismas atsisako tvirtinti susitarimą dėl ginčo sprendimo, jei jis prieštarauja teisės normoms arba bendruomenės gyvenimo principams, juo norima išvengti teisės normų taikymo, jis yra painus arba jame yra viena kitai prieštaraujančių nuostatų.
- Jeigu vykdytinu paskelbtas susitarimas dėl ginčo sprendimo faktiškai nebuvo įvykdytas, jį galima perduoti teismo paskirtam vykdymo užtikrinimo pareigūnui.
- Jeigu ginčas neišsprendžiamas, šalys gali bandyti savo teises ginti per teismo procesą.

Kiek kainuoja tarpininkavimas?

- Tarpininkavimo išlaidas dengia šalys. Kiekviena šalis paprastai padengia pusę išlaidų, nebent susitaria kitaip.
- Šalis gali prašyti atleisti nuo tarpininkavimo išlaidų.
- Nepriklausomai nuo to, kaip byla baigiasi, teismas gali nurodyti šaliai atlyginti išlaidas, kurios patirtos dėl akivaizdžiai nepagrįsto atsisakymo dalyvauti tarpininkavimo procedūroje.
- **Jeigu ginčas išsprendžiamas prieš prasidedant teisminei nagrinėjimui, šaliai bus gražintas visas teismo mokestis.**
- **Jeigu ginčas išsprendžiamas dalyvaujant tarpininkui vėlesniu proceso etapu (prasidėjus teisminei nagrinėjimui), šaliai bus gražinta 75 proc. teismo mokesčio.**
- Jeigu santuokos nutraukimo arba separacijos bylos šalys susitaiko pirmosios instancijos teisme ir atsiima ieškinį, bus gražintas visas teismo mokestis, kuris buvo sumokėtas iškeliant bylą teisme. Jeigu šalys susitaiko iki proceso pabaigos antrosios instancijos teisme, bus gražinta 50 proc. už apeliacinį skundą sumokėto mokesčio.
- Jeigu tarpininkavimas yra neteisminis, atlygį tarpininkui nustato tarpininkavimo centras arba šalys dėl jo susitaria su tarpininku prieš prasidedant tarpininkavimui.

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 20/05/2019